

1. MOZUS GRĀMATA KĀ PAMATS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jes. 40:7, 8; 1. Moz. 22:1–13; Jņ. 3:16; Atkl. 5:5–10; 1. Kor. 15:15–19; Atkl. 12:1–9.

ATMIŅAS PANTS:

“Otrā dienā Jānis ierauga nākam Jēzu un saka: ‘Redzi, Dieva Jērs, kas nes pasaules grēku.’” (Jņ. 1:29)

Viena no mūsdienu galvenajām Bībeles pravietojumu interpretācijas problēmām, piemēram, Atklāsmes grāmatas interpretācijā, ir tas, ka netiek atpazītas Atklāsmes grāmatas senās saknes. Autors izmanto Vecās Derības zināšanas un jēdzienus, kas viņa auditorijai ir ļoti zināmi!

Lai gan ir lietderīgi visā Bībelē meklēt fragmentus, kas atgādina Atklāsmes grāmatas tekstu, ir arī galvenās Rakstu vietas, kas ļauj labāk izprast grāmatu nekā citi teksti. Īpaši tas attiecas uz 1. Mozus grāmatu, kurā ir aprakstīts ceļš, kā mūsu pasaule nonāca grēcīgā haosā. Gandrīz katrs Atklāsmes grāmatā minētais galvenais jēdziens – kaut kādā veidā – parādās Bībeles sākuma nodaļās.

Šonedēļ mēs pētīsim dažas galvenās koncepcijas, kas ir Atklāsmes grāmatas pamatā. To ir daudz, tāpēc mēs izvēlēsimies dažas, lai ilustrētu ļoti svarīgo aspektu, ka izpratne par senajiem Atklāsmes grāmatas pamatiem ļauj pētniekam saskatīt neskaitāmas nianšes tekstā, no kurām katra var sniegt svarīgu atziņu par cilvēci, Dievu un par Visumā un līdz ar to arī mūsu dzīvēs notiekošā konflikta būtību.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 12. aprīlī.

“Pirmoreiz minēts” princips

Lielākā daļa akadēmisko programmu sākas ar vispārēju kursu (bieži vien tiek apzīmēts ar skaitli “101”), kas aptver plašus galvenos principus kā pamatu turpmākajām studijām, arvien vairāk iedziļinoties priekšmetā. Tāpat, izlasot visu Bībeli, jūs ātri atklājat, ka Dievam ir arī vispārīgs pamatkurss 1. Mozus grāmatā, kurā Viņš iepazīstina ar idejām, kas tiks aplūkotas sīkāk visā pārējā Bībeles daļā.

Vispārīgi runājot, pirmo reizi, kad kāds jēdziens vai simbols tiek pieminēts Bībelē, jo īpaši 1. Mozus grāmatas sākuma nodaļās, jūs atklāsi, ka tas veido vispārēju izpratni par šo jēdzienu, kas palīdz saprast, kā tas tiek lietots vēlāk.

Daži Bībeles pētnieki to dēvē par “pirmreizējās pieminēšanas likumu”, lai gan būtu pareizāk to apzīmēt kā principu (vai modeli), nevis likums, jo tas noteikti nav dzelzains un tam ir daudz izņēmumu. Šķiet, ka gan vispārējās Bībeles studijās, gan Bībeles pravietojumos parādās modelis, ka Dievs laika gaitā lēnām apgādā savus bērnus ar informāciju, sākot ar pamatjēdzienu un pēc tam to gadu vai pat gadsimtu gaitā daudzkārt paplašinot.

Izlasi Jes. 40:7, 8; Mal. 3:6 un Ebr. 13:8. Kādu principu jūs varat paņemt no šiem pantiem, kas jums palīdzētu pareizi nopamatot savas pravietojumu studijas? _____

Lielā daļā mūsdienu pasaules runā par “patiesīgumu”, nevis “patiesību”, jo tiek pieņemts, ka “patiesība” ir veidojama, kas laika gaitā var mainīties. Vai arī dažos gadījumos pats patiesības jēdziens tiek uzskatīts par aizdomīgu.

Tomēr, kad Dievs nosaka patiesību, Viņš nemaina Savas domas. Kad Viņš sāk mācīt Saviem ļaudīm patiesību, mēs varam paļauties uz faktu, ka viena un tā paša Bībeles principa vai tēmas atkārtošana nemaina tās nozīmi, bet, gluži pretēji, to izgaismo. Tāpēc ir ļoti lietderīgi pētīt pravietojumus, lai attīstītu labu izpratni par 1. Mozus grāmatu, kurā atrodami daudzi galvenie jēdzieni, kas ir izskaidroti pirmo reizi, un pēc tam izmantot šo pamata izpratni, iedziļinoties pārējās Bībeles daļās.

Kāpēc ir tik svarīgi neļaut nevienam un nekam, lai cik viegli vai pat loģiski tas būtu, vājināt mūsu ticību Bībelei un tajā mācītajām nekļūdigajām patiesībām? Kādi ir izsmalcināti veidi, kā var notikt mūsu ticības vājināšanās? _____

Izprotot Dieva mīlestību

Daļa no grēcīgās dabas mantojuma nozīmē, ka mūsu uztveri par Visumu ir sabojājuši mūsu pašu tieksme uz egoismu un lepnumu. Mēs redzam pasauli no savas ierobežotās perspektīvas, nevis no Dieva visu zinošā skatu punkta (nepārprotami). Iespējams, ka grēcīgā cilvēku cilts nevienu citu jēdzienu nav tik ļoti sagrozījusi kā jēdzienu “mīlestība”. Populārajai kultūrai ir tendence veicināt izpratni par mīlestību, kuras centrā ir pašpiepildījums, nevis rūpes par citiem. Šī uz sevi vērstā pieeja tēmai apgrūtina mūsu izpratni par to, kā uz to skatās Dievs.

Mīlestības būtības izpratne ir svarīga atslēga Bībeles pravietojumu izpratnei. Viena no galvenajām tēmām lielajā cīņā ir būtiska neizpratne par Dieva raksturu. Galu galā Elena Vaita “Lielo cīņu” noslēdz ar vārdiem: “Universss ir atkal tīrs, un visā bezgalīgajā radībā pulsē harmonija un prieks. Visās Universa daļās no Radītāja plūst dzīvība un gaisma. No vissīkākā atoma līdz vislielākajai pasaulei visas lietas – dzīvās un nedzīvās – savā neaizēnotajā skaistumā un pilnīgajā laimē liecina, ka Dievs ir Mīlestība.” (“Lielā cīņa”, 678. lpp.)

Izlasī 1. Moz. 22:1–13. Pirmoreiz “mīlestība” Bībelē pieminēta 1. Mozus 22:2. Ko šis stāsts mums māca par Dieva mīlestības būtību? _____

Reizēm, papildus tam, ka Bībelē atrodam, kur kāds jēdziens pieminēts pirmo reizi, var būt noderīgi atrast pirmo reizi arī atsevišķās Bībeles grāmatās, jo īpaši evaņģēlijos. Piemēram, Mt. 3:17, Mk. 1:11, Lk. 3:22 un Jņ. 3:16 katrā evaņģēlijā pirmo reizi parādās jēdziens “mīlestība”.

Piemēram, pirmā “mīlestības” pieminēšana Jāņa evaņģēlijā (Jņ. 3:16) ir īpaši izglītojoša: šķiet, ka tā norāda uz stāstu par Īzāku uz altāra. Ābrahāma ticība Dievam bija tāda, ka viņš uzticējās Viņam, izvēloties ticēt, ka Dievs varētu uzmodināt no mirušajiem viņa dēlu, ja viņš nodos to kā upuri (Ebr. 11:19). Tas simboliski norādīja uz Dieva mīlestību pret cilvēci. Viņš mūs mīlēja tiktāl, ka Viņš “deva Savu vienpiedzimušo Dēlu” (sk. 1. Moz. 22:2, 12, 16) – un pēc tam uzmodināja Viņu no miroņiem. Tādējādi mums tiek dota atklāsme par tādu pašai ziedīgu mīlestību, kāda Dievam ir pret mums.

Kā mēs vispār varam atklāt citiem tik pašai ziedīgu mīlestību, kāda Dievam ir pret mums? Kāpēc lielākajai daļai no mums šāda mīlestība nav obligāti pamatvajadzība?

Īzāka jautājums: Kur ir jērs?

Bībelē jēdziena “seh” (ebreju: jērs) pirmreizējā pieminēšana notiek tajā pašā stāstā, kur pirmo reizi pieminēta mīlestība: 1. Moz. 22. Jērs, protams, ir viens no biežāk sastopamajiem simboliem Atklāsmes grāmatā, kur Jēzus tiek saukts par “Jēru” vairāk nekā divdesmit reižu. Vienā no visspēcīgākajām Atklāsmes grāmatas ainām – Jānim viesojoties Dieva troņa zālē ceturtajā un piektajā nodaļā – Jēram ir galvenā loma.

Izlasi 1. Moz. 22:7, 8; 2. Moz. 12:3–13 un Atkl. 5:5–10. Kā stāsts par Īzāka upurēšanu palīdz mums saprast, kā jēri tiek izmantoti simboliski? Kā šis stāsts ir saistīts ar to, ko Jānis redz Atklāsmes grāmatas 5. nodaļā?

Pirmo reizi “seh” (jēra) Bībelē ir pieminēts Īzāka jautājumā: “Kur ir jērs?” (1. Moz. 22:7) Interesanti, ka pārējā Bībeles daļa uz šo jautājumu sniedz ļoti detalizētas atbildes. Pārējās 38 Vecās Derības grāmatas ved lasītāju pa ceļu, kurā uz Īzāka jautājumu tiek atbildēts pakāpeniski, sniedzot arvien sīkākas ziņas, sākot no Pashā rituāliem līdz Dāvida agrīnajai nodarbei un tālāk. Viss stāsts ir papildināts ar neskaitāmiem mesianiskajiem pravietojumiem, kas ir ceļš, lai atbildētu uz Īzāka jautājumu. Atbilde tiek sniegta Jaunajā Derībā, kad Jēzus parādās miesā un asinīs, kalpo Savas tautas vidū un visbeidzot upurē Savu dzīvību pie krusta.

Aplūkojiet arī pirmo reizi, kur jērs pieminēts Jāņa evaņģēlija pirmajā nodaļā (29.–34. p.). Gandrīz šķiet, ka Jānis Kristītājs personīgi atbild uz Īzāka jautājumu, un vieta nevarēja būt vēl atbilstošāka. Grēcinieki nožēlo grēkus un kristībās tiek pagremdēti ūdenī, kas simbolizē grēcinieka nāvi un jaunas dzīves sākumu. Šajā kontekstā pēkšņi parādās Jēzus, Dieva Jērs, un, saskaņā ar Mateja stāstījumu, debesis atveras, lai Viņu apliecinātu: “Šis ir Mans mīļais Dēls, uz kuru Man labs prāts” (Mt. 3:17). Ievērojiet, kā balss, Kunga eņģelis, arī paziņo no debesīm Ābrahāma un Īzāka problēmas risinājumu (1. Moz. 22:11–14).

Savienojot visus pavedienus, ir skaidrs, ka Jēzus, Dieva Jērs, ir mūsu Aizvietotājs. Tas lielā mērā palīdz mums saprast nokauto Jēru Jāņa vīzijā.

Kāpēc zināšanas par to, ka Jēzus ir mūsu Aizvietotājs, ir tik svarīgas mūsu glābšanai? Kāda būtu mūsu cerība bez Viņa kā Vietnieka, īpaši tiesā?

Tikt galā ar nāvi

Iespējams, nežēlīgākais dzīves aspekts pasaulē, kas ir atrauta no sava Radītāja, ir veids, kā nāve slēpjas katra cilvēka dzīves fonā un ir gatava uzbrukt jebkurā brīdī. Tā ir “grēka alga”, sods, ko mēs maksājam par to, ka esam atvienoti no vienīgā dzīvības avota Visumā – Radītāja. Nāvei ir liela nozīme Bībeles pravietojumos – gan tās realitātei, gan, vēl svarīgāk, atrisinājumam, kas atrodams tikai Jēzū un Viņa nāvē un augšāmcelšanās.

Gan pirmā nāves pieminēšana Bībelē, gan tās pirmā parādīšanās daudz izgaismo šo galveno pravietojumu tēmu, palīdzot mums izprast grēka problēmas nopietnību un sniedzot mums svarīgus rīkus, lai saprastu Dieva risinājumu šai problēmai.

Izlasī 1. Moz. 2:15–17, 1. Moz. 4:8–15, 1. Kor. 15:15–19 un Atkl. 1:18. Ko šīs Rakstu vietas – kurās iekļauta pirmā nāves pieminēšana un iestāšanās – mums stāsta par to, kāpēc cilvēki mirst, kā Dievs raugās uz nāvi un kāds ir Viņa risinājums šai problēmai?

Cilvēki reizēm prāto, ka “nāve ir tikai daļa no dzīves”. Tie ir meli. Nāve ir pretstats dzīvībai, tā ir dzīvības noārdīšana, kā svešzemju iebrucējs, kuram nekad nav bijis jāklūst par daļu no mūsu pieredzes. Lai gan mēs zināmā mērā esam pieraduši pie nāves, mūsu sirdis joprojām spēcīgi protestē, saskaroties ar to, it kā cilvēce joprojām kolektīvi apzinātos, ka ar to kaut kas nav kārtībā. Lai arī cik sāpīga ir nāve, daži nāves gadījumi šķiet vēl traģiskāki par citiem, piemēram, maza bērna bojāeja. Lielākoties mēs sagaidām, ka vecāki mirst pirms saviem bērniem, un mēs to esam pieņēmuši kā normālu lietu kārtību.

Pirmā nāve, kas ierakstīta Svētajos Rakstos, tomēr ir pretrunā ar paredzēto normu. Pirms Ādams un leva paši piedzīvoja nāvi, viņi ar nāves traģēdiju saskārās, kad viņu taisnīgo dēlu nogalināja viņa netaisnais brālis. Tā bija īpaši netaisnīga nāve.

Padomājiet par Jēzu, taisno, kuru nogalināja netaisnie, tāpat kā Ābelu. Kura nāve varēja būt netaisnīgāka par Kristus nāvi? Kādas vēl paralēles varētu atrast starp Ābela nāvi un Kristus nāvi pie krusta? Kā Ābela nāves būtība varētu palīdzēt mums saprast, kāpēc Jēzum ir “nāves un elles atslēgas” un ko Dievs mums piedāvā Viņā?

Kāpēc mūsu dzīve galā ir bezjēdzīga un veltīga, ja netiek atrisināta nāves problēma? Ko šis fakts mums māca, cik pateicīgiem mums vajadzētu būt par to, ko Jēzus mūsu labā ir paveicis? _____

Čūska

Pielūgsmes jautājums ir galvenais Atklāsmes grāmatas temats. Viltus pielūgsmes sistēmu veidotājs un veicinātājs tiek identificēts kā “pūķis” (Atkl. 13:2–4), un šī kritušā ķeruba čūskveidīgais apraksts nav nejaušs. Tas skaidri norāda uz Ēdenes dārzu, kur čūska ienāca paradīzē un pārliecināja Ādamu un levu tai sekot, lai saceltos pret Radītāju.

Salīdziniet 1. Moz. 3:1–5 ar Atkl. 12:1–9. Kādas ir kopīgas tēmas katrā ziņojumā? Kā informācija, kas atrodama 1. Mozus grāmatas ievadā par čūsku, palīdz jums izprast dažus jautājumus, kas iepriekš bija izraisījuši Atklāsmes grāmatā minēto karu Debesīs? _____

_____

_____

Svētajos Rakstos ir divi stāsti, kuros sātans maldina visu pasauli: 1. Mozus grāmatā brīdī, kad pastāvēja tikai divi cilvēki, un pēc tam Atklāsmes grāmatas 12. un 13. nodaļā sniegtajā pārskatā, kur sātans tiek identificēts kā tas, kurš “pieviļ visu pasauli” (Atkl. 12:9), un kā tas, kurš sniedz jūras zvēram spēku, lai “visa pasaule” brīnās un seko tam (Atkl. 13:2, 3). Viena no tēmām, kas atrodama Bībeles pravietojumos, ir lielās cīņas nemainīgais raksturs. Dieva raksturs un Vārds nemainās, un nemainās arī velna ambīcijas.

Par laimi, tā kā lielās cīņas būtība nemainās un mums ir skaidri atskaites punkti pravietiskajos Rakstos, kristieši spēj izsijāt tendences un sākt apzināties, kur varētu būt garīgās nepilnības. Dievs vienmēr būs tāds, kāds Viņš ir, un tas pats attiecas uz velnu. Sātans var valkāt tūkstoš masku, taču tūkstošiem gadu garā kritušās cilvēces vēsture kopā ar Atklāsmes grāmatā ieskicēto pravietisko scenāriju pierāda, ka viņš nekad nenovirzās no spēles plāna, ko izmantoja Ēdenē. Dievs mums ir apsolījis gudrību un izšķirtspēju (Jēk. 1:5), un, apbruņotiem ar Svēto Rakstu noteiktību, mums nav jākrīt velna melos. Lai gan tik daudzi tajos diemžēl ir iekrituši un tik daudzi – lielais vairums – arī vēl iekritis.

Pārdomājiet, kā kultūra laika gaitā mainās. Sabiedrības normas mainās; lietas, kas kādreiz bija pieņemamas, kļūst nepieņemamas, un otrādi. Ņemot vērā to, ka lielās cīņas pamatā esošās problēmas un dalībnieki nemainās, kādas lietas kristietim būtu jāņem vērā, pētot mainīgo kultūras fonu? Piemēram, sākotnējie meli, ko velns teica – jūs nemirsiet un būsiet kā dievi –, kur tie tiek stāstīti mūsdienu kultūrā? _____

_____

_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Apustuļu darbi” nodaļu “Atklāsmes grāmata” (578.–581. lpp.).

Daudzas pasaules reliģijas vienkārši nodarbojas ar idejām; toties kristīgajā reliģijā atrodamās idejas ir stingri nopamatotas vēsturiskos notikumos. Bībele ir stāsts par Dieva mijiedarbību ar cilvēci vēstures gaitā, un, pētot tūkstošiem gadu ilgušo mijiedarbību, mēs varam daudz uzzināt par Dieva nemainīgo raksturu.

Tomēr dažkārt kristieši sūdzas, ka viņiem apnīk klausīties vienu un to pašu. Dažreiz, kad mūsu atšķirīgā pravietiskā vēsts tiek publiski sludināta, mēs domājam, ka esam to jau dzirdējuši un mums nav nekā jauna, ko mācīties.

Tomēr tas, ka mūsu vēstījums ir nemainīgs un konsekvents, nenozīmē, ka tas ir vienkāršots vai neizaicinošs. Tieši otrādi: pētot informāciju, kas mums tiek nodota no bezgalīgā Dieva prāta, jūs ātri atklājat, ka nekad nesasniesiet tēmas beigas.

Elena Vaita norāda, ka viens no iemesliem, kādēļ tika uzrakstīta Atklāsmes grāmata, bija kristīgās baznīcas noenkurošanās tās vēsturiskajā vēstījumā uz visiem laikiem. “Atsevišķiem jaunākajiem darbiniekiem .. bija apnikušas bieži atkārtotās patiesības. Tiecoties pēc kaut kā neparasta un pārsteidzoša, tie mēģināja ieviest jaunas mācības.” (“Apustuļu darbi”, 580. lpp.) Šajā ziņā tā nav tikai grāmata par nākotni; tā ir arī grāmata par pagātņi, kas veidota, lai saglabātu saknes mūsu vēsturiskajā ticībā, lai mūs nenomaldītu vēlme meklēt oriģinalitāti.

DISKUSIJAS JAUTĀJUMI:

1. Svētie Raksti nekad nesniedz jaunu informāciju un jaunu izpratni. Kā līdzsvarot vēlmi apgūt kaut ko jaunu ar to, cik svarīgi ir noenkuroties patiesībā, kas mums jau ir dota?

2. Kā baznīcai vajadzētu reaģēt uz jaunām pravietojumu interpretācijām? Lai gan mēs zinām, ka vienmēr ir ko mācīties, kā mēs varam noteikt, vai jaunā gaisma ir būtiska vai tikai iedoma, vai pat kļūda?

3. Otrajā pasaules karā kāds jūrniece Klusajā okeānā gulēja uz miršanas gultas un kļūda mediķim: “Es esmu bārenis. Kad es nomiršu, kurš mani atcerēsies?” Mediķis atbildēja: “Es vienmēr tevi atcerēšos.” Lai ar cik labiem nodomiem bija mediķa vārdi, agri vai vēl arī viņš nomirs un līdz ar viņu piemiņa par bāreni jūrniece. Kā šis stāsts palīdz mums apzināties mūsu dzīves bezjēdzību un veltīgumu, ja beigu galā nāvei pieder pēdējais vārds?